

Boendepreferenser. Byggande om de boende fick bestämma

Professor Johan Rådberg var Sveriges största forskare inom stadsbyggnad utifrån kommuninvånarnas perspektiv. Johan skulle ha haft en viktig roll att fylla idag när vi upprepar en del av miljonprog-rammets misstag i ett nytt 700.000 bostäders program, men tyvärr finns inte Johan med oss längre.

Johans kanske största enskilda bidrag var hans studie av hur vi vill bo om man har möjlighet. Ref [1]. Johan tog fram ett socio-ekonomiskt index. Hög inkomst, utbildning och ledande befattning gav högre index. Modellen som omfattande 2.373 bostadskvarter, utgick från antagandet att de som har ett högt socio-ekonomiskt index har den största valmöjligheten och väljer de mest attraktiva bostadskvarteren. Index 100 = medel.

Resultat:

Kvarterstyp	Socialt index
Förindustriell	201
Villa	173
Kvarterstad i innerstaden	147
Blandad trädgårdsstad	137
Radhus / Gruppbyggt hus	112-123

Kvarterstyp	Socialt index
Höga punkthus	65
Trevånings lamellhus	59
Blandat höghus låghus	56
Tvåvånings lamellhus	53
Höga skivhus	30

"Förindustriell" = Byggt för 1921

Rådbergs studie är ovanligt stor och detaljerad, men i övrigt visar många studier på snarlika resultat. En stor studie täckande Europa [Ref 2] visade att för 61% var den egna villan lika med drömboendet.

Flera studier visar även på kopplingar mellan villaboende och olika hälsoeffekter. T.ex. visar en studie [2] att av åtta stadsbyggnadsparametrar hade den fristående villan näst störst korrelation till högt välbefinnande.

Byggs det då en allt större andel småhus? – Nej!

I Sverige har andelen lägenheter producerade i småhus minskat från 40% till 25% den senaste 10-årsperioden. I Stockholms län sjönk andelen från 25% till 17%

I Danderyd var andelen småhuslägenheter 1,8% de senaste 9 åren. Samtliga uppgifter enligt SCB.

De politiska signalerna för produktion av småhus i "Villastaden" Danderyd ser idag lite mer positiva ut, men ännu handlar det om ord, inte handling

Danderyds Villaägareförening genom Lars Avellán, Vice Ordförande

Referenser

- [1] Stadsplanekonstens Irrvägar, Johan Rådberg, 2010. ISBN 9789198004250
- [2] Heart in the right street. Publicerad av Create Streets år 2016. Nicholas Boys Smith. Sammanställning av 200 studier.
- [3] SCB